

رادیو نمایش و ساختارهای متفاوت در نمایش رادیویی

مهدی دهقان نیری،

رئیس مرکز هنرهای نمایشی و مدیر رادیو نمایش

نزدیک به دو سال از آغاز به کار رادیو نمایش می‌گذرد. در طی این مدت، نظرسنجی‌های مرکز تحقیقات سازمان صداوسیما نشان می‌دهد که این شبکه رادیویی توانسته ارتباط خوبی با مخاطبان برقرار کند.

شاید بتوان گفت دلیل این تحول رادیو نمایش، جذاب بودن این نوع از برنامه‌ها و انتقال پیام‌های غیرمستقیم از طریق نمایش است. در این مدت با استقبال زیادی از سوی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی نیز روبه‌رو شده‌ایم و توانسته‌ایم تئاترهای متنوعی اجرا کنیم. ضمن اینکه پس از فراخوان سومین جشنواره رادیویی، ۳۰۰ نمایشنامه رادیویی به دست ما رسید. همه این موارد نشان‌دهنده ارتباط مخاطبان عام و خاص با این شبکه رادیویی است.

این شبکه رادیویی در حوزه سینما و تلویزیون برنامه‌های چالشی داشته و باز هم خواهد داشت. به‌عنوان نمونه برنامه **پرائنتز باز** در حوزه سینما با استقبال زیادی از سوی مخاطبان روبه‌رو شده است و در جشنواره رادیو، این برنامه غرفه داشته است و به‌عنوان بهترین غرفه شناخته شد. همچنین **رادیو فیلم** از دیگر برنامه‌های **رادیو نمایش** بوده که با استقبال زیادی از سوی مخاطبان و سینماگران روبه‌رو شده است. در حوزه تلویزیون هم برنامه‌های **کارنامه** و **دیالوگ** را داریم که موضوع‌های متعددی را مورد نقد و بررسی قرار داده است. به‌طور مثال برنامه‌های **خنده بازار** و **کلاه قرمزی** در نوروز ۹۱ را در حضور عوامل این برنامه‌ها ارزیابی نموده است.

درخصوص محدودیت‌های موجود برای **رادیو نمایش** باید گفت قواعد برنامه‌سازی در سازمان صداوسیما میان رادیو و تلویزیون یکسان است و فرقی ندارد، اما می‌توان برخی فیلم‌ها را از رادیو پخش کرد. وقتی به **رادیو نمایش** به‌عنوان رادیوی تخصصی نگاه کنید، متوجه می‌شوید برخی انتقادهای موجود در مورد پخش فیلم‌های سینمایی بی‌معناست. در این مورد مناسب است این محدودیت‌ها را با یک مثال در حوزه موسیقی توضیح دهیم. ممکن است برخی فیلم‌ها به لحاظ تصویر و حجاب خانم‌ها قابلیت پخش از تلویزیون را نداشته باشد، اما چون در رادیو با صدا روبه‌رو هستیم، می‌توانیم آن را پخش کنیم، چون قابل کنترل است. به‌عنوان مثال فیلم **جدایی نادر از سیمین** از تلویزیون پخش نشد، اما در رادیو پخش شد.

همان‌طور که اشاره کردم، تصاویر فیلم‌ها در رادیو قابل کنترل است، بنابراین ایرادی ندارد. ما همین فیلم **شیش و بش** را در تعطیلات نوروز با هدف سرگرم‌کنندگی مردم پخش کردیم. از سوی دیگر مخاطبان اصلی رادیو فیلم نابینایان هستند. آنها استقبال خوبی از **رادیو فیلم** کردند. ما دو میلیون نابینا داریم که می‌توانند فیلم‌ها را از طریق **رادیو فیلم** گوش بدهند. همچنین در آستانه روز عصای سفید، نشست چهارم **رادیو نمایش** را با حضور نابینایان برگزار کردیم. نظر این دوستان برای ما اهمیت زیادی دارد. شاید باورتان نشود، اما این مخاطبان خاص مرتب با ما در تماس هستند و چندی پیش که این شبکه رادیویی به دلیل مشکلات فنی دارای قطعی کوتاهی شده بود، با

ما سه رویکرد را در تولید نمایش مدنظر داریم: اول اینکه در رادیو نمایش متناسب با مناسبت‌های تقویمی، نمایش‌های مناسبی تولید کنیم؛ دومین هدف، تولید نمایش براساس سیاست‌های سازمان صداوسیماست مثل تولید نمایش در زمینه انرژی هسته‌ای سوم تولید نمایش براساس سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی رادیوست که در این‌باره نمایش‌های متعدد داخلی و خارجی را تهیه می‌کنیم.

تماس‌های زیادی روبه‌رو بودیم. در **رادیو نمایش** ما از مجری بازیگرهایی استفاده می‌کنیم که همه آنها کارشناس حوزه نمایش هستند؛ که در این باره می‌توانم به آقایان ایوب آقاخانی و اشکان صادقی اشاره کنم. این مجری- بازیگران ارتباط خوبی با مخاطبان برقرار کردند. ما با استفاده از مجری- بازیگرانی که کارشناس هم هستند تلاش می‌کنیم برنامه‌های این شبکه رادیویی به شکلی مطلوب اداره شوند. این دوستان اطلاعات خوبی در حوزه نمایش دارند و برنامه‌ها را به‌خوبی هدایت می‌کنند.

ما سه رویکرد در تولید نمایش مدنظر داریم: اول اینکه در **رادیو نمایش** متناسب با مناسبت‌های تقویمی، نمایش‌های مناسبی تولید کنیم؛ دومین هدف، تولید نمایش براساس سیاست‌های سازمان صداوسیماست مثل تولید نمایش در زمینه انرژی هسته‌ای سوم تولید نمایش براساس سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی رادیوست که در این باره نمایش‌های متعدد داخلی و خارجی را تهیه می‌کنیم. تقریباً دوسوم نمایش‌های مرکز به نمایشنامه‌های داخلی و یک‌سوم به کارهای اقتباسی اختصاص دارد.

در مجموع طی یک سال گذشته تلاش کردیم به ساختاری متفاوت در نمایش‌ها دست پیدا کنیم. قصد داشتیم ۲۴ ساعته و سراسری شویم که این اتفاق چندی پیش افتاد. امیدواریم به مرور زمان بتوانیم تعداد مخاطبان را بیشتر کنیم؛ چرا که ارتقاء کیفیت از اهداف مهم رادیو نمایش بوده و هست. برای همه شما عزیزان آرزوی سلامتی و توفیق دارم.